Dosarul nr.4r-2042/23 Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Ciocana
Nr. 4-21180632-02-4r-30052023 Judecător Alina Gorceac

D E C I Z I E

26 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele de ședință Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Chiroșca*****

A judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul agentului constatator, din cadrul Primăriei *****, Gheorghe Stegărescu, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023, în cauza contravențională intentată în privința ***persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** și a persoanei juridice SRL "******* învinuiți în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179 și art. 179 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 08.12.2021 până la 10.01.2023
în procedura Curții de Apel Chișinău din .30.05.2022 până la 26.06.2024.
Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.
Agentul constatator, avocatul și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului prin intermediul poștei electronice (fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei"), precum și prin informația plasată pe site-ul oficial al Curții de Apel Chișinău: https://cac.instante.justice.md/ro/agenda-of-meetings-page și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. La 17.11.2021 ora 11.00, agentul constatator al Primăriei ***** *****, Gheorghe Stegărescu a întocmit în privința persoanei cu funcție de răspundere a SRL ”*****, Lipceanu***** și în privința persoanei juridice SRL ”*****, proces - verbal cu privire la contravenție nr. 11, privind comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional RM, pe faptul că în perioada lunilor aprilie – noiembrie anul 2021, pe adresa *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu numărul cadastral ***** în prezent execută lucrări neautorizate la construcție, a 4 (patru) blocuri de tip Duplex, în lipsa actelor permisive, fără certificat de urbanism și fără autorizare de construire.

Tot, la data de 17.11.2021 ora 10.00, agentul constatator al Primăriei ***** *****, Gheorghe Stegărescu a întocmit în privința persoanei cu funcție de răspundere a SRL ”*****, Lipceanu***** și în privința persoanei juridice SRL ”*****, proces - verbal cu privire la contravenție nr. 9, privind comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional RM, pe faptul că în perioada lunilor aprilie – noiembrie anul 2021, pe adresa *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu numărul cadastral ***** a demarat lucrări de construcție neautorizate a unor construcții înșiruite, în lipsa certificatului de urbanism și fără autorizare de construire.

La data de 17.11.2021 ora 11.00, agentul constatator al Primăriei ***** *****, Gheorghe Stegărescu a întocmit în privința persoanei cu funcție de răspundere a SRL ”*****, Lipceanu***** și în privința persoanei juridice SRL ”*****, proces - verbal cu privire la contravenție nr. 10, privind comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional RM, pe faptul că în perioada lunii martie anul 2021, pe adresa *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu numărul cadastral ***** în prezent execută lucrări de construcție a unui bloc de locuit de înălțime cu 6 nivele, în lipsa actelor permisive.

Prin încheierea protocolară din 03.10.2022 s-a dispus conexarea cauzelor nr. 4 – 4386/2021 și nr. 4 – 4385/2021 la cauza nr. 4 – 4384/2021, fiind dispusă examinarea acestora într-o unică procedură.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023,* s-a declarat nulitatea absolută a proceselor verbale cu privire la contravenție nr. nr. 9, 10 și 11 din 17.11.2021 întocmite de agentul constatator Gheorghe Stegărescu, de învinuire a persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”*****, în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179, 179 Cod contravențional RM, cu încetarea procesului contravențional.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator, din cadrul Primăriei *****, Gheorghe Stegărescu* a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023, cu rejudecarea cauzei, şi stabilirea vinovăției contravenientului S.R.L. „***** prevăzută de art. 179 Cod Contravențional, dispunerea măsurilor de siguranță prevăzută de art. 439^6 din Codul Contravențional al RM - demolarea

construcțiilor neautorizate din *****, *****, str. Schinosa Vale, pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466.

4. *În motivarea recursului s-a indicat că*, în primă instanță judecătorul judecă materialele şi cauzele contravenționale conform legii şi propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă. La caz prima instanță reține arbitrar situația juridică unei cauze străine decât celei deduse judecății "nu poate fi întocmit un singur proces-verbal cu privire la contravenții pe două persoane: S.R.L. „*****" şi Zavadschii Vladimir ca persoană cu funcție de răspundere". Or prin procesul-verbal cu privire ia contravenție nr. nr. 9,10 şi 11 din 17.11.2021, încheiate de către agentul constatator Gheorghe Stegarescu din cadrul Primăriei or.Codru, s-a constatat că „***** SRL în persoana administratorului Lipceanu***** execută o construcție ilegală în lipsa actelor permisive şi anume în lipsa autorizației de construire, locul contravenției fiind *****, *****, str. Schinoasa Vale, edificate pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466. Afirmă recurentul că vinovăţia contravenientului „***** SRL la caz şi-a găsit confirmare pe deplin conform materialelor dosarului, încadrând justificat acțiunile acesteia în temeiul art. 179 Cod contravențional. Instanța de fond a examinat dosarul superficial, fără a pătrunde în esență, ignorând momente importante care în ansamblu întrunește toate elementele de contravenție, făptuitorul identificat concret „***** SRL. Indică că vinovăția contravenientului „***** SRL a fost probat de către agentul constatator prin probe pertinente şi concludente; - acțiunile întreprinse de către agentul constatator, au fost întreprinse în conformitate cu prevederile art. 423^{10} alin. 1) care enumeră expres contravențiile constatate de către organele specializate ale administrației publice locale, inclusiv art. 179, alin. 2 „Sînt în drept să constate contravenții şi să încheie procese-verbale primarul, şi alin. 3 „Procesele- verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente"-, - pe parcursul examinării cauzei, acesta nici nu s-a prezentat la ședința de judecată, nu a adus la cunoștință motivele neprezentării si nici nu au solicitat amânarea examinării cauzei în lipsa sa, nu a negat faptul contravenției (construcția bunului imobil neautorizat) si nici nu a demonstrat careva probe pertinente si concludente ce ar demonstra că construcția este una legală. Agentul constatator a solicitat tragerea la răspundere contravențională S.R.L. „***** în baza art. 179 Cod Contravențional al RM; aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 179 Cod Contravențional şi dispunerea măsurii de siguranță prevăzută de art. 439^{6} din Codul Contravențional al RM - demolarea construcțiilor neautorizate. Or, s-a stabilit cert că fără a obține acte permisive, neautorizat „***** SRL, fără a obține acte permisive, a executat lucrări de construcției a unei clădiri în *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466, ignorând prevederile Legii nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcție şi a Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Prin urmare, admiterea contestației şi încetarea procesului contravențională în baza articolului 461 Cod contravențional pe

motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale si nefondate, făcând totalmente abstracție de la as**p**ectul faptic**.** În aceste circumstanțe denotă faptul, că instanța nu a examinat complet şi obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravenționala. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor din materialul contravenționala prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, şi respectiv, respingerea altora.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de* agentul *constatator, din cadrul Primăriei *****, Gheorghe Stegărescu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023, este fondat și urmează a fi admis din următoarele considerente.*

6. Prioritar Colegiul penal ține să menționeze faptul că prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) au survenit modificări la art. 447-449 Cod de procedură penală.

Iar potrivit art. V alin. (1) și (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 325-327/579 la 22.08.2023, alin. (1) stipulează că *„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”,* iar alin.(2) prevede că *„La data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenționale pentru care au fost stabilite data ședinței de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.”*

Analizând art. V alin. (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) la circumstanțele speței, *cauza penală respectivă se va examina în continuare conform procedurii de după intrarea în vigoare a legii date.*

7. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

8. În fapt, Colegiul penal constată că, la 17.11.2021, agentul constatator al Primăriei ***** *****, Gheorghe Stegărescu la ora 10.00 a întocmit în privința persoanei cu funcție de răspundere a SRL ”*****, Lipceanu***** și în privința persoanei juridice SRL ”*****, procesul - verbal cu privire la contravenție nr. 9, privind comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional RM.

Tot la 17.11.2021, agentul constatator al Primăriei ***** *****, Gheorghe Stegărescu la ora 11.00 a întocmit în privința persoanei cu funcție de răspundere a SRL ”*****, Lipceanu***** și în privința persoanei juridice SRL ”*****, alte două procese - verbale cu privire la contravenție cu nr. 10 și nr. 11, privind comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional RM.

Iar, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”*****, în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179, 179 Cod contravențional RM”.

9. Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod Contravențional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe

datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6^1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6^2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6^3) În cazul prevăzut la alin.(6^1), cînd este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”Merant Plus neglijând faptul că la materialele cauzei contravenționale au fost anexate un șir de probe care constată executarea construcție ilegale în lipsa actelor permisive şi anume în lipsa autorizației de construire, locul contravenției fiind *****, *****, str. Schinoasa Vale, edificate pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466., cărora instanța de fond nu le-a acordat importanța necesară.

Prin urmare instanța de fond a examinat dosarul superficial, fără a pătrunde în esență, ignorând circumstanțele importante care în ansamblu întrunește toate elementele de contravenției imputate.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul

contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

10. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientei.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumții sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat și pot fi răsturnate de către persoana interesată *(Salabiaku contra Franța, 07.10.1998, §27).*

În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional, anulând procesele verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în

procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

11. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, precum că, procesul verbal cu privire la contravenție întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, or, instanța de recurs atestă că acest fapt nu pune la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și nu influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Concomitent, Colegiul penal analizând textul hotărârii adoptate stabilește că, instanța de fond nu a elucidat toate circumstanțele, or nu au fost supuse aprecierii mențiunile agentului constatator precum că ***** SRL, fără a obține acte permisive, a executat lucrări de construcției a unei clădiri în *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466, ignorând prevederile Legii nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcție și a Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Prin urmare instanța de fond nu a ținut cont de cele menționate supra, omițând a se expune asupra lor, ca în final să dispună încetarea procesului contravențional pornit în privința persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”*****, în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179, 179 Cod contravențional RM.

Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul de încetare a procesului contravențional pornit în privința persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”*****, în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179, 179 Cod contravențional RM. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, ba mai mult o simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional.

În acest context Colegiul Penal reține, că prima instanță a adoptat o hotărâre nemotivată, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința persoanei cu funcție de răspundere Lipceanu***** a SRL ”***** și a persoanei juridice SRL ”*****, în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 179, 179, 179 Cod contravențional RM, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz, or Colegiul atestă că agentul constatator, abilitat cu atribuții de constatare a faptei contravenționale și aplicare a sancțiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal.

12. Prin urmare, contrar prevederilor normei în cauză, Colegiul conchide că agentul constatator a ținut cont de prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional,

care stipulează că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional, admițând contestația și anulând procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 445 și art. 461 Cod Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinşi că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.*

Colegiul consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond la cercetarea materialului probator nu a dat nici o apreciere a probelor prin coroborarea reciprocă a acestora, precum și nu a luat în considerare faptul că *fără a obține acte permisive, neautorizat „***** SRL, fără a obține acte permisive, a executat lucrări de construcției a unei clădiri în *****, *****, str. Schinoasa Vale, pe terenul cu nr. cadastral 0131128.466, ignorând prevederile Legii nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcție şi a Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție,* or sub aspectul celor relatate, Colegiul notează că, instanța de judecată în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional.

Subsidiar, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus și ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, reține că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual.

Conform art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al

prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

13. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator.

Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual.

În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator, datele care pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea

ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.

14. *Prin urmare, verificând materialele cauzei contravenționale instanța găsește oportune argumentele recurentului, menționând că, de către instanța de fond nu au fost apreciate corect probele prezentate, mai mult, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele.*

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Codul contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare".

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator, din cadrul Primăriei *****, Gheorghe Stegărescu, a casa hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Totodată, instanța de recurs menționează că orice cerere parvenite după examinarea cauzei și începerea deliberăii nu mai pot fi reținute nici o cerere și nu pot fi examinate. Astfel, la rejudecare prima instanță urmează să dea apreciere înscrisurilor noi depuse după examinarea cauzei în recurs.

15. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de agentul constatator, din cadrul Primăriei *****, Gheorghe Stegărescu, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. ***** din 10 ianuarie 2023, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor